



n i e u w s b r i e f n r. 92 - 93

(tweede halfjaar 2020)

Onbekende molen

Helaas is de onbekende – vermoedelijk Franse - watermolen met werkend onderslagrad op de kaft van de vorige uitgavenlijst door geen enkele lezer herkend. Dat is niet zo verwonderlijk als je bedenkt dat Frankrijk enkele duizenden watermolens heeft gekend. Mocht iemand alsnog een *'Aha-Erlebnis'* krijgen, dan horen we het graag.

In het verleden werden verschillende oplossingen aangedragen door Johan Bakker uit Moerkapelle. Helaas moesten we onlangs vernemen, dat deze zeer verdienstelijke molenvriend en –kenner op 14 september is overleden op 71-jarige leeftijd. Johan Bakker heeft als eindredacteur van het tijdschrift 'Molenwereld' maar liefst 200 nummers vol boeiende artikels uitgegeven. We zullen hem missen.

Lezingen afgelast en andere corona ongemakken

Op vrijdagavond 27 maart stond een lezing met PowerPoint presentatie gepland voor de ledenvergadering van de Vereniging De Zeeuwse Molen in 's-Heer Hendrikskinderen. Aansluitend zouden we op 24 april in Huis ten Halve te Roosendaal een voordracht verzorgen voor oud-werknemers van de suikerfabriek.

Beide lezingen moesten worden afgelast vanwege corona.

Gelukkig kon de lezing van donderdag 10 september in het Groeningemuseum te Brugge wel doorgaan, zij het onder strikte voorwaarden. John Verpaalen was hier uitgenodigd om iets te vertellen over het thema van zijn laatste boek: het lot van de molens tijdens de Eerste Wereldoorlog. Er waren een kleine veertig belangstellenden. De volgende afspraak staat alweer in onze agenda: een lezing voor de Probusclub in Roosendaal op 15 december. Hopelijk kan ook die activiteit gewoon doorgaan. Intussen heeft COVID-19 nog andere gevolgen gehad voor de stichting. Zoals bekend werd de grens tussen Nederland en België in het voorjaar maandenlang afgesloten. Uitgavenlijst 127 en Nieuwsbrief 91 waren gedrukt, maar we konden deze niet ophalen bij onze drukkerij in Kalmthout. Om die reden zijn de edities van het derde kwartaal geschrapt en is besloten om ze te bundelen met deze van het laatste kwartaal. Door de *lockdown* heeft het ook lang geduurd, voordat we een doos met boeken van Jean Bruggeman konden gaan afhalen aan de Frans-Belgische grens. Molenvrienden die dit boek besteld hadden, moesten er dus maanden op wachten.

Voorts hebben de werkzaamheden in Geel, waar ons nieuwe molencentrum wordt ingericht, een gigantische vertraging opgelopen. Daarover straks meer.

Plannen voor een webwinkel

Wie onze website wel eens bezoekt, zal gemerkt hebben dat er naast de knop 'beeldbank' die intussen geactiveerd is, een tweede knop is voorbehouden ten behoeve van een 'webshop'. Met name boeken en prentkaarten kunnen daar te koop worden aangeboden.

De software hiervoor moet echter nog worden ontwikkeld. Dat is een langdurige en gespecialiseerde klus die we moeten uitbesteden aan derden en die uiteraard een nieuwe investering vraagt. Niettemin hopen we deze webwinkel in de loop van volgend jaar te kunnen presenteren.

Gevraagd: negatiefbladen

Ten behoeve van onze beeldbank zijn we onze losse rolfilmnegatieven aan het klasseren in opbergmappen. Daarbij stuiten we op een klein probleem, want de speciale pergamijsen opbergbladen met **aparte** vakjes die plaats bieden aan 8, 9 of 12 negatieven (afhankelijk van de indeling) zijn in de handel nergens meer te verkrijgen. Wie heeft nog dergelijke negatiefbladen liggen en doet er verder niets mee? Wij willen ze graag van je overnemen en daar hebben we best een vergoeding voor over. Ongetwijfeld moeten er ook fotohandelaren en kringloopwinkels zijn die nog een voorraadje opbergbladen voor zulke 6x6 of 6x9 cm negatieven op de plank hebben liggen. Informeren bij zulke winkels is dus een andere mogelijkheid. Niet geschoten is altijd mis!

Correctie

Jan Rossing uit Staphorst liet ons het volgende weten: “Bij het in mijn verzameling opnemen van kaart nr. 134 (Lutjewinkel, Zoutkaagmolen) stuitte ik op een probleem. Deze molen heeft namelijk een stenen onderbouw gehad en wordt daarom in Molenwereld nr. 193 van juni 2015 een witte raaf onder de binnenkruiers genoemd. De molen die afgebeeld staat op ansichtkaart 134 heeft volgens mij een houten onderbouw. Ik heb in mijn verzameling een kaart met dezelfde afbeelding, uitgegeven door de heer Lambalgen (86 nr. 2) waarop vermeld staat ‘Alkmaar – Egmondermeer anno 1574, verbrand 1-3-1939.’

Ik weet overigens niet of die gegevens juist zijn. Misschien kunt u dit probleem oplossen.”

We zijn te rade gegaan bij Leo van der Drift uit 's Gravenhage. Hij schrijft:

“Wat Jan Rossing zegt klopt (helaas) helemaal. De foto toont niet de Zoutkaagmolen, maar de Kolmolen (ook wel Kollemolen) van de Bovenpolder onder Egmond aan de Hoef. Het best verwijst ik naar de Database Verdwenen Nederlandse Molens. Je vindt er meerdere afbeeldingen, waaronder de nieuwe prentkaart.”

Gezocht: hondenmolens

Jan Delcour en John Verpaalen bereiden een nieuw boek voor over het thema hondenmolens in de lage landen (Nederland, België en Frans-Vlaanderen). Dit zijn tredmolens, aangedreven door een hond en meestal gebruikt als karn- of botermolen, maar ook als pompmolen, slijpmolen of in smederijen. Het boek wordt een geheel herziene uitgave van het werk van Jan Delcour ('Hondenmolens') dat in 1999 is verschenen. De auteurs zijn op zoek naar afbeeldingen en informatie over zowel bestaande als verdwenen hondenmolens in bovengenoemde landen. Er wordt gestreefd naar een verschijningsdatum in 2021. Wie kan ons helpen aan documentatie over dit onderwerp?

Natuurlijk zijn we benieuwd naar de belangstelling voor deze toekomstige uitgave. Heb je interesse in dit thema? Laat het ons weten. Uiteraard is dat geheel vrijblijvend en verplicht het tot niets.

Schenkingen

Van Jacques v.d. Winkel ontvingen we onlangs honderden ingeraamde kleinbeelddia's van Nederlandse molens, gefotografeerd in het laatste kwart van de voorbije eeuw en netjes gedocumenteerd. Jacques heeft deze molens ook op negatieven vastgelegd. Deze zijn ons eveneens toegezegd, maar hij is ze nog aan het sorteren. Onnodig te zeggen dat we bijzonder blij zijn met dit beeldmateriaal.

De molenverzameling van pater Groot Zevert, afkomstig uit een molenaarsfamilie, is na diens overlijden terecht gekomen bij medebroeder Kees Brouwer, die de collectie op zijn beurt heeft geschonken aan Stichting Levende Molens. Het gaat voornamelijk om boeken en ansichtkaarten. Ook deze schenking was erg welkom. Onze hartelijke dank aan de gulle gevers!

Vermeer windmill in Pella, Iowa (USA)

In deze plaats staat een heuse, maalvaardige stellingkorenmolen (sinds 2002) in wat min of meer een ‘Nederlandse enclave’ mag heten. Het is de hoogste windmolen in Amerika, die werd gebouwd door de firma Verbij in Hoogmade. Via onze website zijn we in contact gekomen met Logan Aalbers, die hier een opleiding volgt als molenaar. We hopen via dit plezierige contact aan ansichtkaarten van deze molen te kunnen komen, maar het is uiteraard niet eenvoudig en zeker niet goedkoop om deze kaarten naar Nederland op te sturen. We gaan bekijken of we dit kunnen organiseren, zodat we ‘Vermeer windmill’ misschien in de volgende uitgavenlijst kunnen aanbieden.

Handen uit de mouwen in Geel

Op dinsdag 7 en woensdag 8 juli zijn Leo Struyven, Paulus van Roemburg, Gerard Sturkenboom, Jaap de Jong, Peter Munnik en John Verpaalen voor het eerst aan de slag gegaan op de zolders van het Bakkerijmuseum in Geel (provincie Antwerpen) om ons nieuwe onderkomen te voorzien van dakisolatie en een betere verlichting. Deze werkzaamheden stonden aanvankelijk gepland voor het voorjaar, maar door de coronacrisis en de daaruit voortvloeiende *lockdown* moest een en ander worden uitgesteld. De grens tussen Nederland en België was immers maandenlang hermetisch afgesloten.

Pas op vrijdag 25 september konden we voor een tweede keer afspreken in Geel, maar enkele dagen daarvoor werd het inwoners van de provincies Noord- en Zuid-Nederland verboden om zonder dringende reden naar België te reizen. Zodoende konden we niet rekenen op de hulp van drie vrijwilligers uit Zuid-Holland die zich hadden aangemeld. Leo, Gerard, Peter en John kregen gelukkig wel versterking van bestuurslid Michiel Regelink. Zo zijn er op 25/9 toch flinke vorderingen gemaakt. Tussen de middag zorgde onze gastvrouw voor een heerlijke maaltijd met verschillende groenten, lekkere Vlaamse frietjes en stoofvlees. Op de volgende pagina vind je een fotocollage van de drie dagen waarop onze vrijwilligers hun handjes lieten wapperen.

Intussen loopt het aantal besmettingen weer snel op en zijn er nieuwe maatregelen afgekondigd, die het moeilijker maken om de werkzaamheden voort te zetten. Het wordt dus niet eenvoudig om nieuwe data af te spreken. De dagen worden bovendien steeds korter.

We hopen in 2021 meer geluk te hebben, als de corona-epidemie voorbij is. Dan kunnen eindelijk de dozen worden uitgepakt die hier sinds de verhuizing van ruim een jaar geleden zijn opgeslagen en kan de inhoud worden gesorteerd en op rekken uitgesteld.

Vervolgens begint de volgende uitdaging, want belangrijke delen van onze collectie, waaronder de bibliotheek en het fotoarchief, bevinden zich nog in het provinciaal molenmuseum MOLA in Wachtebeke (Oost-Vlaanderen) en moeten dus ook naar Geel worden overgebracht. We denken erover om hiervoor een professionele verhuisfirma in de arm te nemen en gelukkig hebben we daar ook voor gespaard.

Vrijwilligers kunnen we uiteraard nog altijd gebruiken. Heb je dus zin en tijd om een handje toe te steken, meld je dan bij ons aan. Je mag vanzelfsprekend rekenen op een reiskostenvergoeding en ook de catering wordt volledig door ons verzorgd.

Onze bankrekening

We hebben altijd gedacht dat onze bankrekening (IBAN) op naam stond van “Stichting Levende Molens” in Roosendaal. Zo staat het immers ook op de bankpas van onze penningmeester. Onlangs hebben we echter ontdekt, dat deze rekening door een foutje van een bankmedewerker in 1986, formeel op naam staat van “Molens Stichting”. De bocht wordt dus flink afgesneden, maar het kost kennelijk te veel moeite om dit na zoveel jaren nog te veranderen. Het heeft ook nog nooit tot problemen geleid, maar voor alle zekerheid adviseren we je toch om bij overboekingen “Molens Stichting” in te vullen bij de begunstigde.



Beeldbank

Het aantal beelden op onze website is intussen aangegroeid tot ver boven de 2000. Het streefgetal van 1200 foto's dat we aan het eind van dit jaar wilden bereiken, is dus nu al ruimschoots overschreden. Waarschijnlijk halen we dit jaar nog de 2500 afbeeldingen. Bij deze opnamen zitten voornamelijk molens uit Nederland en België, maar er zitten ook enkele foto's bij uit het noorden van Frankrijk (Nord, Pas de Calais en de Sommestreek).

Natuurlijk voeren windmolens de boventoon, maar er zijn toch ook heel wat fraaie beelden van watermolens en zelfs van enkele ros- en hondenmolens. In totaal gaat het om circa 1100 *verschillende* molens! Dat aantal groeit nog vrijwel dagelijks.

Onze vaste donateurs kunnen genieten van een korting van 40% wanneer ze foto's willen bestellen. Ze krijgen dan een speciale actiecode, waarmee deze reductie automatisch wordt verrekend. Donateur word je door onze stichting te steunen met een jaarlijks bedrag van tenminste € 25,-. Neem eens een kijkje via onze website <https://www.molencentrum.nl/>